

1.

Iedereen maakt elkaar hier natuurlijk complimenten over het werk dat verzet wordt en ook voor mij geldt: Top gedaan, complimenten maar.....

Dit zijn natuurlijk nauwelijks leesbare stukken en zoals we eerder zeiden, is het ook voor gemeenteraadsleden een beetje "balletje-balletje": waar wordt wat weggeschreven en houd je dan het overzicht nog? "balletjeballetje in een doolhof" Daarom steunen wij van harte de moties van het CDA om weer eens begrijpelijk te gaan doen.

Daarnaast hebben we al aangezwengeld dat er weer gewone ouderwetse notulen gemaakt moeten worden van de raadsvergaderingen, zodat iedereen zonder al te veel moeite terug kan lezen wat er hier allemaal besproken wordt en dat wij onze controlerende rol ook gewoon uit kunnen oefenen want daar zitten we hier toch met zijn allen?

2.

Dan naar het programma zelf. We kennen de Global Goals inmiddels uit ons hoofd, toch?

Schrijven naar de global goals

1. Uitbannen van alle vormen van (extreme) armoede
2. Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw
3. Gezondheidszorg voor iedereen
4. Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen
5. Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes
6. Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen
7. Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen
8. Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
9. Infrastructuur voor duurzame industrialisatie
10. Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen
11. Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam
12. Duurzame consumptie en productie
13. Aanpak klimaatverandering
14. Beschermen en duurzaam gebruik van de oceanen en zeeën
15. Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
16. Bevorderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen
17. Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken

In dit stuk komt het af en toe wat gekunsteld over:

- het MEK? 15. Beschermen van ecosystemen,
- Inkooptraject schuldhelpverlening: 17. Versterken van het mondiaal partnerschap?
- Afvalcoaches 14. Beschermen en duurzaam gebruik van de oceanen en zeeën?
- De renovatie van de Pannehoef 11. Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam?

Het valt ook niet mee en bijna niemand weet wat die SDG's zijn. Guus Beenhakker stelde vorig jaar nog voor dat de SDG's bij iedereen aan de muur gespijkerd moesten worden. (misschien als copycat van Maarten Luther?)

Een kleine check bij 100 personen van onze kant leverde het volgende op
 75% wist het niet
 10% wel
 15% reageerde niet
 Dus daar zit nog wel wat werk

3.

Maar wat valt op:

Global Goal TWEE is nergens te vinden in het programma van dit college: een einde maken aan honger!

Schrijven naar de global goals	
De meeste verwijzingen:	
11	17. Versterken van het mondiaal partnerschap om doelen te bereiken
9	3. Gezondheidszorg voor iedereen
7	10. Verminderen ongelijkheid binnen en tussen landen
7	11. Maak steden veilig, veerkrachtig en duurzaam
3	1. Uitbannen van alle vormen van (extreme) armoede
3	4. Inclusief, gelijkwaardig en kwalitatief onderwijs voor iedereen
3	9. Infrastructuur voor duurzame industrialisatie
3	12. Duurzame consumptie en productie
2	5. Gelijke rechten voor mannen en vrouwen en empowerment van vrouwen en meisjes
2	8. Inclusieve, economische groei, werkgelegenheid en fatsoenlijk werk voor iedereen
2	13. Aanpak klimaatverandering
2	15. Beschermen van ecosystemen, bossen en biodiversiteit
2	16. Bewonderen van veiligheid, publieke diensten en recht voor iedereen
1	6. Schoon water en sanitaire voorzieningen voor iedereen
1	7. Toegang tot betaalbare en duurzame energie voor iedereen
1	14. Beschermen en duurzaam gebruik van de oceanen en zeeën
0	2. Einde aan honger, zorgen voor voedselzekerheid en duurzame landbouw

Dat blijkt overigens niet zo gek. De fractievoorzitter van D'66 wist afgelopen zaterdag te zeggen: "ik denk dat niemand in Oosterhout honger hoeft te lijden" en hij vond voedselbanken en jeugdontbijt mooie initiatieven.

Nu begin ik te begrijpen waarom D'66 mee mocht doen met het oude motorblok VVD en GB: niets van te vrezen van die club. Zolang we ze wat groen geven, zijn ze tevreden en kunnen wij onze eigen beleid gewoon doorzetten. Brood en spelen.

D'66 en Groen Links zijn blij met milieu windowdressing: een hinkelpad, een stripverhaal aan een tunnelwand en groene gevels. Oosterhout als stad van de schone schijn!

En degene die minder hebben? kunnen wachten op de aalmoes.

Hallo vrienden van D'66 en Groen Links:

- staat jullie vizier nog wel scherp?
- Wordt het niet eens tijd om wat te doen aan soulsearching?
- Worden jullie niet gebruikt als groen afdekzeil voor het oude motorblok dat in het verleden mee heeft gezorgd voor de inhoud van jullie *kritische* verkiezingsprogramma's?

Het gaat hier om de allereerste levensbehoeften en dat heeft rampzalige gevolgen voor opgroeiende kinderen. D'66 werd gelukkig ingehaald door een motie van PvdA en VVD die armoede en honger wel zien als groot probleem en gelukkig heeft D'66 dat in het weekend ook ontdekt waarmee het raadsbreed gedragen wordt. Maar de uitglijer was toch een teken aan de wand van de wereldvreemdheid van de partij op het pluche.

Deze persoonlijke drama's zullen overigens ook veel extra druk geven op de woningmarkt. Het lijkt dan ook zinvol om op een anticipatieplan huisvesting te maken voor de verwachte bewegingen op de woningmarkt. De vraag is dan ook of dit college al bezig is om meer **structurele** voorzieningen te gaan treffen met het oog op de toekomst.

4.

Eenzelfde plan kan ook wel geschreven worden voor huisvesting van jongeren. In de jaren 70 van de vorige eeuw hadden we eenzelfde problematiek:

- de liftkamers van Paterserf werden aangepast,
- de Burcht werd gebouwd en
- in de hele stad werden HAT-eenheden gebouwd met meer woon-eenheden op een kavel.

We begrijpen dat modulair en demontabele bouw oplossingen zou kunnen bieden als het gaat om de (relatief goedkope) bouw van kleine wooneenheden waaronder tiny houses en dergelijke.

Maar we zouden ook voor willen stellen dat jongeren voorrang krijgen als er kleine eenheden vrijkomen. Dus op voorhand: Oormerken van bepaalde type woningen voor jongeren!

Datzelfde geldt voor een creatieve toepassing van zekerheidsstellingen als jongeren een huis willen kopen. Een extra gemeentelijk garantiefonds waarbij we een voorschot nemen op het vertrouwen in de toekomst van jongeren.

Voordeel zou kunnen zijn dat jongeren ook in Oosterhout blijven in plaats van een dure kamer te betrekken in bijv. Breda of Tilburg en daarmee een Oosterhoutse braindrain veroorzaakt met alle gevolgen vandien voor de bruisende toekomst van Oosterhout

In welke richtingen denkt het college op dit moment over de oplossing van deze problemen voor jongeren?

5.

En zo zijn we toch bij preventie en jeugd zijn beland: Bij de WBO heeft deze raad zijn verbazing uitgesproken op de weinig bekende gevolgen van de voorgestelde veranderingen. Een groot deel van de raad was het eens met gedachte dat de inzet naar de voorkant moest.

Maar in deze begroting staat vooral “beweging naar de voorkant”

Tja hoe ver ben je dan in die beweging?

Je moet op een bepaald moment toch op die voorkant zijn aangekomen?

Waar je dan werkt om te voorkomen: preventie.

Die vroege preventie moet o.a. leiden tot serieuze voorkoming van duurdere hulpvragen. In het verleden heeft Oosterhout daar heel goede staaltjes van laten zien met veel jongerenruimtes verspreid over de stad. Maar die zijn natuurlijk allemaal weg.....

6 .

maar ook de hulpverlening zelf kan veel vroeger veel erger voorkomen. GGZ Breburg heeft ook daarvoor al vroege andere interventies dan therapie. Het vermindert niet alleen de wachtlijsten maar het heeft ook grote gevolgen voor het welbevinden van mensen.

Dus vroege basispreventie in wijken kan veel ellende voorkomen en zodoende kosten besparen op de tweede –al dan niet- vrijwillige zorg en begeleiding

7.

Maar er is nog iets anders. Volgens RTL-nieuws zijn er in potentie 590 jongeren die verlokt kunnen worden tot criminaliteit

Oosterhout scoort hoog in de data van kans op criminalisering onder jongeren.

In Oosterhout zijn 590 jongeren potentiële drugs crimineel

Slotjes Oosterhout	10,40%	120
Oosterhout-Centrum Oosterhout	8,70%	50
Strijen Oosterhout	7,90%	50
Oosterheide Oosterhout	6,80%	110
Dommelbergen Oosterhout	6,30%	150
West Oosterhout	4,80%	20
Vrachelen Oosterhout	3,60%	50
		550

Daarnaast maken we ons meer en meer zorgen over de mentale ontwikkeling bij kinderen (ook na corona)

Steeds meer meisjes met mentale problemen

Nooit eerder dan in 2021 rapporteerden meisjes zoveel mentale problemen of zo'n laag cijfer voor hun leven. In 2017 zei 28 procent van de meisjes van 13 tot 16 jaar veel emotionele problemen te hebben, in 2021 steeg dit naar 43 procent. Problemen met hyperactiviteit en aandacht gingen in dezelfde leeftijdsgroep omhoog van 29 naar 42 procent. Het percentage meisjes van 13 tot 16 jaar dat meer dan een keer per week buik- of hoofdpijn heeft, steeg van 56 naar 70 procent. Het cijfer dat meisjes geven aan hun levenstevredenheid daalde van een 7,3 naar een 6,7.

Vroege investering in de ontwikkeling van deze kinderen vergt een integrale vroegtijdige aanpak in de **verschillende** domeinen:

1. Thuis,
2. op School,
3. in de buurt en in hun vrije tijd
4. in het virtuele domein

We hebben al aangedrongen op het actief terug dringen van de uitgaven aan de achterkant en overheveling naar de voorkant van het probleem.

We willen daar eigenlijk niet mee wachten tot 2024, want terwijl we wachten verdwijnen jongeren in de problemen of in de criminaliteit. Het voorkomen van hulpverlening bij ernstige problematiek levert minder uitgaven op. Het voorkomen van de glijbaan naar criminaliteit idem: Opname in een jeugdinrichting kost: 607 euro per dag

Dat is 221.555,00 per jaar

En dan hebben we het nog niet eens over de politiekosten, opsporingskosten, advocaatkosten, de proceskosten, de reïntegratiekosten om naar maar te zwijgen over de kosten voor de slachtoffers want die leiden soms nog een leven lang.

We weten allemaal dat de situatie steeds verder uit balans is geraakt:
het is dweilen met de kraan open: 1% voorkant versus 92,4% achterkant

In de volgende tabel wordt inzicht gegeven in de thema's binnen het programma en activiteiten die daar binnen worden uitgevoerd.

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Jeugd	17.679	16.831	20.519	20.209	20.158	20.108
Jeugdwerk	218	181	215	205	204	204
Jeugdzorg algemeen	1.875	1.207	2.451	2.401	2.351	2.301
Organisatiekosten extern	216	405	500	500	500	500
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal	794	878	916	916	916	916
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	13.555	12.950	15.095	14.845	14.845	14.845
Vrij toegankelijke jeugdzorg	178	368	500	500	500	500
Leerlingenvervoer	843	842	842	842	842	842

Jeugd	€ 20.519.000,00	
Jeugdwerk	€ 215.000,00	1,05%
Jeugdzorg breed	€ 18.962.000,00	92,41%
Als we dan serieus naar de voorkant willen, moeten we "preventief" jeugdwerk eerst verhogen zodat we jeugdzorg "breed" kunnen verlagen		

We stellen voor een actief breekpunt te forceren. We halen geld weg aan de achterkant en zetten dat naar voren.

In de volgende tabel wordt inzicht gegeven in de thema's binnen het programma en activiteiten die daar binnen worden uitgevoerd.

X € 1.000

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026
Jeugd	17.679	16.831	20.519	20.209	20.158	20.108
Jeugdwerk	218	181	215	205	204	204
Jeugdzorg algemeen	1.875	1.207	2.451	2.401	2.351	2.301
Organisatiekosten extern	216	405	500	500	500	500
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg lokaal	794	878	916	916	916	916
Niet vrij toegankelijke jeugdzorg regionaal	13.555	12.950	15.095	14.845	14.845	14.845
Vrij toegankelijke jeugdzorg	178	368	500	500	500	500
Leerlingenvervoer	843	842	842	842	842	842

Jeugd	€ 20.519.000,00		Jeugd	€ 20.519.000,00	
Jeugdwerk	€ 215.000,00	1,05%	→ Jeugdwerk	€ 709.957,40	3,46%
Jeugdzorg breed	€ 18.962.000,00	92,41%	→ Jeugdzorg breed	€ 18.467.100,00	90,00%
			2023 vrije reserve:	€ 494.957,40	
			2024 ev overheveling		

Omdat dat natuurlijk niet in een keer kan, willen we die **kickstartgelden** in eerste instantie uit de vrije reserve halen. Daarom hebben we een amendement om voor 2023 een kleine 495.000 echt in de voorkant te investeren met integraal kinder, jeugd- en jongerenwerk:

Amendement Programmabegroting Jeugd

De gemeenteraad van Oosterhout, in vergadering bijeen op 1 november 2022, behandelend de programmabegroting 2023,

overwegende dat:

1. De gezonde psychosociale ontwikkeling van jongeren de laatste jaren nog zwaarder onder druk is gekomen dan gebruikelijk
2. Dat het – ondanks de transitie van de jeugdzorg- heeft geleid tot een forse toename van jeugdhulp, jeugdzorg, maar ook toegenomen uitgaansgeweld en potentiële verlokking van jeugdigen tot criminaliteit
3. vooraf investeren in de ondersteuning van kinderen, jeugd en jongeren van 8 tot 23 jaar nadrukkelijk de voorkeur verdient boven achteraf in actie komen, als al problemen zijn ontstaan;
4. die investering aan de voorkant extra belangrijk is in wijken waar kinderen statistisch gezien het meeste risico lopen op het ontstaan van problemen en/of criminalisering (in Oosterhout geldt dat voor Slotjes Midden, Oosterheide, Dommelbergen, Vrachelen);
5. dat die preventieve investering aan de voorkant leidt tot minder oplopende problematiek aan de achterkant en daarmee minder uitgaven aan –al dan niet gedwongen- zorg en begeleiding en voorkoming criminaliteit
6. dat een gecombineerde integrale aanpak wordt ingezet – thuis, school, buurt/vrijetijd en het virtuele domein- met een looptijd van looptijd van tenminste 3 jaar
7. dat financiering in de komende jaren bekostigd gaan worden met een overheveling van gelden uit de “brede” jeugdzorg door deze te - in eerste instantie- te verlagen van 92,41% (2023) tot 90% van het budget (2024): (= € 494.957,40)
8. dat financiering van dit preventieve kinder, jeugd- en jongerenwerk in 2023 wordt bekostigd vanuit de vrije reserve

verzoekt het college:

- de programma begroting Jeugd te wijzigen met een post “integraal kinder-, jeugd en jongerenwerk”
- hiertoe € 494.957,40 in 2023 vrij te maken voor 5 tot 6 extra FTE kinder-en jeugd- en jongerenwerk.
- Met ingang van 2024 en in de jaren daarna gelden van “brede” jeugdzorg en jeugdhulp jaarlijks gefaseerd over te hevelen en te herbeschikken ten gunste van preventie.

8.

De Nederlandse staat was verantwoordelijk voor de vertrouwenscrises die we nu hebben en de schade is enorm en het wantrouwen groot.

Dat zal niet minder worden als er tegenstrijdige signalen uit het stadhuis komen:

We hebben vragen gesteld over de camera's in de binnenstad: er staat in een email: “Het systeem werkt (nog) niet. Wij kunnen daardoor ook niet zien wie wel en geen vergunning heeft”

en in het antwoord op onze vragen nu: “de camera's werken” en wordt er een wauwel redenering gebruikt over corona en een **autoluwe** binnenstad?

Wat is nu de bedoeling van die camera's,

Is het een autoluwe of autovrije binnenstad?

en doen die camera's het?

Bij de bodemverontreinigingen bij Galvanitas stond dat er in juni nog bodemonderzoeken liepen, maar op onze vragen leek de wethouder niets te weten?

Een illustratie van de kloof is dat we door Klankbord Ongehinderd Oosterhout KOO aangesproken werden over de speeltuin in het slotpark:
 “we hadden vroeger ingang bij Groen Links” maar die is nu wethouder?
 Staat Groen Links ineens niet meer open voor signalen uit de samenleving?
 Of is dat het signaal dat mensen je niet meer vertrouwen zo gauw je op het pluche komt?

Die vraag ging overigens over armleningen op de bankjes zodat mensen gemakkelijker omhoog kunnen komen en een beetje bestrating naar die bankjes zodat mensen met wielen niet door het zand hoeven te baggeren (een vraag die een oma met een kinderwagen onderschrijft). Ach, als je geld strooit naar het carnavalsmuseum, de biënnale, afvalcoaches, cultuurmakerij etc, kan er toch ook wel een paadje gelegd worden zonder te verdwalen in het doolhof van ambtelijk geneuzel?

Wij zitten hier te vergaderen over 85 euro leges, terwijl de coalitiepartijen geld strooien in douceurtjes, projectjes en voorlichtingsfilmpjes.

Naar aanleiding van die trailer over camerabewaking ontstond bij ons wel een vraag: over hoeveel veiligheidsbudget beschikt de Burgemeester eigenlijk waar geen democratische controle op is?

* Wat kost nou die veiligheid in de Besterd en Oosterheide met de jaarwisseling? En in Oosterhout per jaar?

Nog maar 4 jaar geleden kreeg deze raad het verwijt dat ze niet had voldaan aan de “zorgplicht” die ze had ten aanzien van de vorige burgemeester.

Die burgemeester zou daardoor het spoor bijster zijn geraakt.

Tja, je moet het maar verzinnen, maar

Ik vraag me af of dat nu wel geregeld is? Zorgen we er voor dat niet alleen de burgemeester, maar ook wij en vooral de Oosterhoutse burgers het spoor niet bijster raken en afhaken?

Want daarvoor zitten we hier toch ook?

Om te kunnen controleren of het geld daar terecht komt waar het voor bedoeld is!